

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/255/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520201672
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1520201672.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci navrhovateľa: B. D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. cesta XX, R., zastúpeného : NIKU & partners, s.r.o., Prokopa Veľkého 51, Bratislava, IČO: 36 866 008, proti manželke: G. G. I., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, R., zastúpenej: JUDr. Michal Krutek, s.r.o., Hlavná 11, Trnava, IČO: 47 254 581, o návrhu na rozvod manželstva a úprave výkonu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom: D. G. I., nar. XX.XX.XXXX a D. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, na odvolanie manželky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 27.05.2021, č.k. 20P/52/2020-329, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku VII. z r u š u j e.

Vo zvyšnej časti, t.j. vo výrokoch I., II., III., IV., V. , VI. a v závislom výroku VIII. sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie :

- rozviedol manželstvo navrhovateľa Ing. D. I., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželky G. G. I., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, v Bratislave - Staré Mesto, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - Staré Mesto, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX , pod por. č. XXX (výrok I.),

- zveril maloletého D. G. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. I., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok II.),

- otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého D. G. v sume 1 000 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a to tak, že bežné výživné v sume 500 eur zaplatí vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky a sumu 500 eur na tvorbu úspor zaplatí vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca na osobitný účet maloletého D. G. zriadený matkou (výrok III.),

- otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého D. v sume 1 000 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a to tak, že bežné výživné v sume 500 eur zaplatí vždy do 15-teho dňa

príslušného mesiaca vopred k rukám matky a sumu 500 eur na tvorbu úspor zaplatí vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca na osobitný účet maloletého D. zriadený matkou (výrok IV.),

- matke uložil povinnosť zriadiť do 6 kalendárnych dní od právoplatnosti rozsudku osobitný účet v prospech maloletého D. G., nar. XX.XX.XXXX a osobitný účet v prospech maloletého D., nar. XX.XX.XXXX v peňažnom ústave a otcovi oznámiť názov tohto peňažného ústavu a čísla účtov, kam bude povinný posielat' peniaze na tvorbu úspor (výrok V.),

- na žiadosť rodičov styk otca s maloletými deťmi neupravil (výrok VI.),

- otcovi uložil povinnosť každoročne zaplatiť ročný školský poplatok pre maloletého D. G. a maloletého D. v škole, ktorú budú aktuálne v čase platby navštevovať, a to v sume a v lehote oznámenej mu matkou (výrok VII.),

- deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VIII.).

2. Výrok o rozvode manželstva právne odôvodnil čl.4, § 18, § 23 ods.1,2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“) majú vykonaným dokazovaním preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Hlavné príčiny rozvratu manželstva súd prvej inštancie videl najmä v rozdielnom ponímaní spoločného manželského života a plnení rodičovských povinností, názorových nezhodách na viaceré oblasti manželského spolužitia ako aj v neprekonateľných rozdieloch v povahe účastníkov. Vyhodnotil, že účastníci sú si úplne citovo odcudzení, v súčasnosti už ani nie sú schopní medzi sebou riadne komunikovať a vzhľadom na charakter a dĺžku trvania nedorozumení, správanie účastníkov a postoj účastníkov k manželstvu neexistuje predpoklad pre obnovenie spolužitia tak, aby si manželstvo mohlo plniť svoj spoločenský účel. Súčasný stav medzi manželmi posúdil ako nenapraviteľný aj vzhľadom na intenzitu ochladnutia vzťahov a intenzitu vzájomných nezhôd a diametrálne odlišných názorov. Keďže v takomto prípade nie je nádej na obnovenie manželstva, manželstvo si neplní ani jednu zo svojich základných funkcií a obaja manželia s rozvodom súhlasili, súd prvej inštancie návrhu v tejto časti vyhovel.

3. Výroky II. a VI. rozhodnutia, riešiacie otázku zverenia maloletých detí, ich zastupovania a spravovania majetku a styku otca s deťmi, súd prvej inštancie právne odôvodnil § 24 ods.1,4,5 Zákona o rodine, akceptujúc v týchto otázkach dohodu rodičov, rešpektujúcu právo maloletých detí na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a skutočnosť, že rodičia nežiadali styk otca s deťmi upraviť rozhodnutím súdu .

4. Výroky III., IV., V. a VII. súd prvej inštancie právne odôvodnil § 62 ods.1,2,4,5, § 63 ods.3, § 65 ods.1,2, § 75 ods.1, § 76 ods.1 Zákona o rodine konštatujúc, že pri určení výživného vzal do úvahy zárobkové možnosti, schopnosti a zdravotný stav oboch rodičov, vek a odôvodnené potreby detí, navrhovanú výšku výživného matkou (3500 eur a 3700 eur) a skutočnosť, že deti sa majú podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Maloleté deti sú zdravé, majú len bežné ochorenia, maloletý D. G. má ADD, chodia do súkromnej základnej školy s poplatkom školného (aktuálne D. G. 185 eur mesačne a D. 142 eur, ktoré jednorazovo platí otec), aktuálne posielal otec matke na výživu každého syna mesačne 500 eur. Zaoberajúc sa matkou uvádzanými mesačnými výdavkami ako nedôvodné vyhodnotil vreckové 100 eur mesačne (akceptoval sumu po 20 eur), výdavky na hygienu pre každé dieťa mesačne po 80 eur, stravu na 10 a 12 ročné dieťa po 900 eur mesačne, výdavok na telefón 30 eur mesačne pre každé dieťa (akceptoval sumu po 15 eur). Za dôvodné v plnej výške akceptoval mesačné výdavky na kaderníctvo pre deti po 15 eur mesačne, rest time škola po 22 eur, uskladnenie plac. bunky po 5 eur, medisimi - procare ročný poplatok po 31 eur, príspevok na triedny fond a príspevok na darček učiteľke po 7 eur, výdavok maloletého D. G. na basketbal 12 eur mesačne. Za nepreukázané výdavky vyhodnotil matkou uvádzanú sumu 800 eur na voľný čas pre každé dieťa (nakolko navrhovateľ nerozporoval výdavok tohto druhu v sume 800 eur ročne na každé dieťa, súd si ustálil tento výdavok za dôvodný po sumu 66,66 eur mesačne na každé dieťa), masáže pre obe deti po 350 eur pre každého mesačne, doučovanie u maloletého D. G. v sume 300 eur (MAT., SJ a AJ v škole, mimo školy cez Skype AJ) a u maloletého D. 160 eur (AJ v škole, mimo školy cez skype AJ), výdavok 500 eur mesačne na oblečenie na každé dieťa (akceptoval výdavok v sume po 100 eur mesačne), 80 eur na lieky pre každé dieťa (akceptoval sumu po 20 eur mesačne), výdavky na zubára (60, resp. 80 eur, ktoré uhradza otec), školné 185 eur a 142 eur (ktoré uhradza otec a zaviazal sa ho platiť aj v budúcnosti), 60 eur na

školské potreby (akceptoval sumu po 25 eur mesačne), výdavky na školské výlety v sume 40 eur a 20 eur (akceptoval v sume 4 a 2 eurá mesačne). Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil ako pravidelný mesačný výdavok (okrem školného a stomatóloga platených otcom) u maloletého D. G. v sume 562,66 eur (20+20+200+15+12+15+22+5+31+7+66,66+100+20+25+4) a maloletého D. v sume 548,66 eur (20+20+200+15+15+22+5+31+7+66,66+100 +20+25+2).

5. K pomerom matky uviedol, že táto je podľa jej tvrdenia nezamestnaná, nevidovaná, bez príjmu, odkázaná len na otca detí tvrdiac, že sa obetovala a ostala v domácnosti. Pritom má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, naposledy pracovala v roku 2005 ako čašníčka, v roku 2019 jej manžel vyplatil z predaného domu (bol v ich BSM) sumu 125 000 eur. Lustráciou Sociálnej poisťovne súd prvej inštancie zistil, že matka je od 1.3.2018 evidovaná ako zamestnanec vo firme E. s.r.o., IČO: 51 443 414 vždy s rovnakým vymeriavacím základom 384 eur minimálne od 07/2019 (matka v konaní spočiatku uvádzala, že nemá príjem z pracovného pomeru ani z podnikania, následne uviedla, že sa jej hradia odvody a plat 269 eur mesačne). Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že matka detí nie je nemajetná a bez príjmu, nie je odkázaná na otca detí, má dve zdravé ruky, je to vysokoškolsky vzdelaná a inteligentná žena so zmyslom pre poriadok a nič jej nebráni nájsť si prácu hoc aj len dopoludnia, keď sú deti v škole. Konštatoval, že matka si musí uvedomiť, že po rozvoze už nebude manželkou ani partnerkou otca detí a nemôže sa dožadovať výhod a benefitov aké za manželstva požívala a fakt, že nepracuje ani len na polovičný úväzok napr. v čase, keď sú deti dopoludnia v škole, je len jej rozhodnutím.

6. Na strane otca zistil netto mesačný príjem u zamestnávateľa 3 736,94 eur (vychádzajúc z príjmu za ucelený rok 2020) konštatujúc, že otec nepresvedčil súd o tom, že tento príjem od zamestnávateľa je jeho jediným príjmom a keďže mal v konaní u otca preukázané vyššie výdavky než má príjem, zvolil postup pri posudzovaní životnej úrovne otca cez potencionálny príjem (rozsudok NS SR z 20.02.2019, sp. zn. 3Cdo 236/2018), keď základom pre určenie mesačného príjmu boli mesačné pravidelné výdavky otca. Súd prvej inštancie vychádzal z premisy, že princíp potencionality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumpovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (rozsudok NS SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021). Za nesporné preukázanú mal minimálnu výšku otcom plateného nájomného v prenajatom byte v sume 2 500 eur (ktorú sumu matka nerozporovala), výšku mesačného výdavku 1000 eur na výživné detí, sumu 90 eur za hokejový tréning, poplatok na školné každému synovi po cca 1 700 -1 800 eur (cca po 180 eur mesačne x 2), náklady na stomatologickú starostlivosť cca 60 a 80 eur mesačne, splátku hypotéky na dom obývaný matkou s deťmi najprv vo výške po 3 067,64 eur, pri začatí rozvodového konania vo výške 874, 38 eur (s nezohľadnením následne zníženej splátky na sumu 874, 38 eur), mesačný výdavok otca na energie v dome obývanom matkou s deťmi v sume 400 eur, mesačný náklad na elektrinu 60 eur v hausbote, t.j. sumu celkových výdavkov otca vo výške 7 712,78 eur mesačne, ktorá vysoko presahuje otcom deklarovaný príjem. Keďže sa deti majú podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, súd prvej inštancie osobitne vyhodnocoval aj preukázateľné otcove benefity, napr. užívanie vozidla zn. Mercedes - Benz S s operatívnym leasingom v sume 1 742,91 eur + DPH), pravidelné niekoľkokrát do roka realizované dovolenky na Slovensku, či každoročný prenájom jachty v Chorvátsku (v konaní nebolo preukázané, že jachta je vo vlastníctve otca, bolo preukázané, že jachta užívaná aj otcom sa prenájíma cca 2 000 eur mesačne, otec sám uviedol, že absolvuje každoročne minimálne týždenný pobyt na jachte, čo pri týždennom pobyte predstavuje sumu 14 000 eur, ktorú sumu vyhodnotil ako každoročný výdavok otca. Týmito myšlienkovými postupmi berúc do úvahy benefity otca či jeho dovolenkové aktivity a celkovú životnú úroveň ustálil pre účely výpočtu výživného na deti za jeho potencionálny mesačný príjem sumu 10 000 eur.

7. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že pri určovaní výšky výživného vychádzal zo zaužívanej súdnej praxe, že výživné na jedno dieťa (vzhľadom na vek detí) tvorí „najviac“ 20 % sumy z čistého príjmu povinného rodiča deleno počet detí výživou odkázaných na povinného rodiča, pričom 20% z ustáleného ako potencionálneho príjmu otca v čase rozhodovania vo veci (10 000 eur) predstavuje 2 000 eur mesačne. Pri určovaní výživného na dve zdravé deti vo veku 10 a 12 rokov rozdelil túto sumu na polovicu, t.j. pre každé dieťa vo výške 1 000 eur (aktuálne otec zasiela na každé dieťa mesačne výživné po 500 eur). Ďalej vychádzal z objektívne ustálených mesačných výdavkov na deti u D. G. v sume v sume 562,66 eur a D. v sume 548,66 eur uvádzajúc, že pri určovaní konkrétnej výšky výživného na deti síce vychádzal z všeobecného pravidla, že životná úroveň rodičov a detí má byť v zásade rovnaká, avšak pri vysokom príjme otca (ako je to v tomto konkrétnom prípade) treba obligatórne prihliadať na to, že

rodič má právo i povinnosť naučiť dieťa hodnotu peňazí a naučiť ho riadne z peniazmi hospodáriť. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že pokiaľ by určil výživné v zmysle návrhu matky na 10 a 12 ročné zdravé deti v sumách 3 500 eur a 3 700 eur, išlo by o neprimerane vysoké výživné, ktoré by skôr naučilo deti viesť k trvalo bezpracnému životu, čo by bolo nie len v rozpore s najlepším záujmom detí, ale sekundárne by mohlo dôjsť k porušeniu práva povinného rodiča vychovávať svoje deti k finančnej gramotnosti, čo je mu garantované čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 650/15 z 16.12.2015). Vychádzajúc z uvedeného, vzhľadom na preukázané majetkové pomery oboch rodičov a určenú výšku výživného súd prvej inštancie dospel k záveru, že je na mieste aplikovať § 63 ods. 3 Zákona o rodine, v zmysle ktorého časť určeného výživného 500 eur kvalifikoval ako tvorbu úspor pre každé z detí, zvyšnú časť 500 eur ponechal pre každého z chlapcov ako bežné výživné a otcovi uložil povinnosť platiť maloletým deťom na tvorbu úspor sumy po 500 eur mesačne na osobitný účet, na ktorý nebudú mať rodičia dosah bez osobitného súhlasu súdu na výber. Osobitným výrokom uložil matke povinnosť zriadiť pre tento účel osobitné účty a otcovi čísla účtov oznámiť v konkrétnej lehote.

8. Keďže otec opakovane deklaroval, že bude i naďalej platiť na súkromnej základnej škole obom deťom ročne školné, súčasne zohľadniac ustálený potencionálny príjem a celkový otcov životný štýl, súd prvej inštancie zaviazal osobitne otca každoročne zaplatiť ročný školský poplatok pre deti v škole, ktorú budú aktuálne v čase platby navštevovať. Pri ukladaní tejto povinnosti konkrétnu sumu neuviedol z dôvodu, že jej výška sa každoročne mení, zvyšuje a bude na matke, aby otca o aktuálnej výške sumy informovala.

9. V odôvodnení rozhodnutia napokon k matkou predkladanej komunikácii otca s rôznymi subjektmi na preukázanie jeho podnikateľských a príjmových aktivít súd prvej inštancie uviedol, že z obsahu doloženej komunikácie bolo preukázané, že ide o komunikáciu z rokov 2016,2017 a nie je z nej zrejmé, či v rámci komunikácie navrhovateľ vystupoval ako fyzická osoba alebo ako štatutárny orgán nejakej spoločnosti alebo aký bol jeho status pri komunikácii. Z roztrúsených správ či e-mailovej, alebo inej formy komunikácie doloženej matkou sa nedajú ustáliť zárobkové pomery navrhovateľa pevnou sumou, kedy aj prípad ustálenia si vyššieho príjmu vymedzeného titulom potencionálneho príjmu, by nič nezmenilo na rozhodnutí súdu ohľadom výšky výživného odkazujúcu na nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 650/15 z 16.12.2015. Súd prvej inštancie nevykonal matkou navrhnutý dôkaz či už lekársym potvrdením alebo dokonca znaleckým dokazovaním za účelom zisťovania, prečo matka nemôže pracovať, a teda nevyhnutne sa potrebuje starať o maloletého D. G. (ktorý chodí riadne do „normálnej“ základnej školy, v škole nemá žiadneho asistenta, nie je oslobodený od žiadnych vyučovacích hodín). Za preukázané mal zdravotné problémy tohto dieťaťa ohľadom ťažšieho pamätania si (ADD), avšak ide o diagnózu, ktorou v dnešnej dobe trpí množstvo detí, pritom matky do práce chodia a i napriek tomu sa s deťmi aj učia. Hlavne ak má matka aj vysokoškolské vzdelanie, založenú firmu, finančné zázemie z predaja domu, otec platí všetky výdavky s bývaním v dome s bazénom, ktoré so synmi obýva. V rozhodnutí napokon konštatoval, že nepripustil vykonanie dôkazu navrhnutého matkou na získanie zoznamu spoločností, v ktorých má Slávia Capital majetkovú účasť aspoň 30 %, na preukázanie úhrady na dovolenky a ani vykonanie dôkazu navrhnutého matkou za účelom zisťovania počtu a menovitej hodnoty akcií, ktoré vlastní navrhovateľ alebo spoločnosť Slávia Capital Group a.s. z dôvodu, že nezdieľal názor matky, že určitá menovitá hodnota akcií odzrkadľuje „reálnu, skutočnú“ životnú úroveň otca, a preto by aj vykonávanie takýchto dôkazov v konaní o rozvod (nejde o vyporiadanie BSM) mal za nehospodárne.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“).

11. Proti výrokom I., III., IV. a V. rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie manželka navrhujúca, aby odvolací súd rozhodnutie v týchto častiach zmenil tak, že uloží otcovi povinnosť platiť na výživu maloletého D. G. v sume 3 700 eur a na maloletého D. v sume 3 500 eur, a to s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. V odvolaní poukázala na to, že konania má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 365 ods.1 písm. d/, e/, f/, g/, h/ C.s.p. a § 62 C.m.p.). K nájmu nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX, v kat. území A. v otcovom deklarovanom sume 2 500 eur uviedla, že z dostupných účtovných uzávierok vlastníka spol. V. K. B. D. s.r.o. nevyplýva, že by jej otec uhradil sumu 2 500 eur

titulom nájmu, otec má priame prepojenie na prenajímateľa a tento benefit v podobe bývania užíva bez uhrádzania nájmu. Otec užíva benefity v podobe užívania vozidla Mercedes-Benz S od zamestnávateľa, niekoľkokrát do roka realizuje dovolenky na Slovensku (ktoré finančne nevyčísli), užíva prenájom jachty v Chorvátsku (podľa fotografií sa jedná o model, ktorého prenájom stojí na týždeň 24 000 eur, resp. 36 000 eur), pričom reálna cena týždennej dovolenky je minimálne 30 000 eur. Uvedené podľa matky znamená, že len na položkách, ktoré akceptoval súd prvej inštancie u otca sa dostaneme na výdavky (spolu s benefitmi) spolu vo výške cca 13 000 eur. K uvedenému je treba pripočítať početné dovolenky na Slovensku a v zahraničí, stravu, ošatenie, kultúrne vyžitie, zdravotnú starostlivosť, tvorbu úspor v úrovni odrážajúcej životnú úroveň otca, pričom príjem otca je minimálne vo výške 20 000 eur mesačne. Poukazujúc na rozsudky Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 10Co/3/2015, zo dňa 11.06.2015, 24/CoP/83/2015 zo dňa 10.02.2016, 24 CoP/120/2017, zo dňa 20.09.2017, 11/CoP/61/2018, zo dňa 29.01.2019, Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 11CoP/201/2017, zo dňa 17.01.2018, Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 5CoP/2/2021, zo dňa 24.02.2021 a uznesenie NS SR, sp.zn. 3Cdo/226/2017, zo dňa 22.02.2018, má byť podľa matky výživné na všetky tri deti určené v rozmedzí 20-30 % z čistého príjmu povinného rodiča, čo v tomto prípade potom predstavuje sumu 4 000 eur mesačne.

12. Matka dala do pozornosti, že majetkové pomery rodičov treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ktorý býva neúplný a skreslený, ale podľa celkovej hodnoty majetku (hnuteľných vecí, nehnuteľností, pohľadávok, cenných papierov, úspor a pod.), ktorého prejavom môže byť napríklad aj nákladný spôsob života, ktorý môže upozorniť na ďalšie nedoložené príjmy. Súd pri rozhodovaní nezohľadnil dokumenty o tom, že otec je vlastníkom akcií (verifikačný dokument spol. E. V. I., a.s., verifikačný dokument spol. Q. stavby, a.s. L.), nezohľadnil skutočnosť, že otec pôsobí minimálne v 16-tich spoločnostiach, pričom príjem poberá len od troch spoločností, že otec figuruje ako konečný užívateľ v ďalších 13-tich spoločnostiach (v odvolaní označených), pričom tak došlo k presmerovaniu jeho príjmov na iné subjekty, v ktorých formálne nemá účasť, ale reálne ich riadi (napr. spol. SC A., a.s.). Matka poukázala ďalej na to, že otec uhrádza náklady za byt svojej sestry, pričom byt je na sestru napísaný len z dôvodu zatajenia bytu. Pokiaľ ide o výdavky maloletých detí, matka s poukazom na § 62 ods. 2 Zákona o rodine namietla súdom prvej inštancie akceptovaný náklad vreckového vo výške 20 eur a konštatovala, že náklady detí vyčísliť nie podľa toho, že by ich uhrádzala, ale podľa toho, akú životnú úroveň mali obaja maloletí počas obdobia, kedy žili v spoločnej domácnosti s otcom. K argumentácii súdu týkajúcej sa možnosti, aby deti do reštaurácií zobral otec poukázala na to, že takéto riešenie vytvára priepastné rozdiely medzi životnou úrovňou maloletých detí u matky a u otca. Pre určenie životnej úrovne je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého rodiča a životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že pri poskytnutí úveru otcovi, ktorý ho splácal v sume vo výške cca 3 000 eur, banka musela vychádzať z iného dokumentu, než aký otec predložil súdu v súvislosti s jeho príjmom. Súd prvej inštancie rezignoval na akékoľvek dokazovanie navrhnuté matkou, čoho následkom bolo nepreukázanie príjmu otca, ale aj jeho skutočných mesačných nákladov a čerpaných benefitov. Do príjmov rodiča sa pre účely výživného okrem zárobku započítavajú tiež autorské odmeny, výnosy z majetku (úroky z účtov, podiely na zisku z obchodných spoločností, výnosy z akcií a pod.). Vo vzťahu k rozvodu a jeho vplyvu na maloletých, nákladom na masáže a rehabilitácie maloletých matka predložila lekárske správy z 18.06.2021, 28.06.2021 a 02.07.2021 uvádzajúc, že vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti znášajú rozvod rodičov ťažko (osobitne G.) prehodnotila svoj predchádzajúci súhlas a má za to, že rozvod manželstva nie je v záujme maloletých detí. V odvolacom návrhu navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III., IV. a V. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie, alternatívne, aby ho v rozsahu uvedených výrokov zmenil a uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletých detí sumu 3 700 eur a 3 500 eur mesačne .

13. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil. Konštatoval, že keďže manželka napadla odvolaním aj výrok rozsudku o rozvode manželstva, je odvolací súd povinný prejednať a rozhodovať o všetkých výrokoch rozsudku súdu prvej inštancie, avšak pri tých, ktorých správnosť matka nerozporuje a nenamieta, môže vychádzať zo skutočnosti, že obaja rodičia s rozhodnutím súdu v tejto časti súhlasia. Odvolanie proti výroku o rozvode manželstva považuje za účelové, keď matka tak písomne, ako aj osobne v konaní pred súdom prvej inštancie s rozvodom súhlasila, vzťahy v manželstve označila za hlboko rozvrátené. Vzťah s matkou považuje za dlhodobý a trvale rozvrátený bez možnosti jeho obnovenia. Pokiaľ ide o určené výživné, otec poukázal na argumentačné úsilie matky preukázať „skutočné príjmy“ otca, ktoré je založené na fikciách, vymyslených konštrukciách,

dohodoch, úvahách a jej tvrdenia sú dôkazom absolútnej absencie základnej znalosti o finančných operáciách na akciových trhoch. Mal záujem pred podaním návrhu na rozvod manželstva sa s matkou dohodnúť, ale rokovania o uzavretí rodičovskej dohody stroskotali na neprimeraných očakávaniach matky. Okolnosť, že manželia spolu nežijú päť rokov v spoločnej domácnosti, zakladá úplnú neznalosť manželky o aktuálnych príjmových a majetkových pomeroch manžela. Ak matka predložila výpis z internetovej stránky finstat.sk v spoločnosti SC W. D., s.r.o. a SC V., s.r.o., podľa ktorých má byť konečným užívateľom osoba otca, tieto tvrdenia nepreukázala (jediným spoločníkom oboch spoločností je SC W., K.&B., a.s., zapísaná v Českej republike), pričom otec nie je od roku 2014 členom štatutárneho orgánu menovaných spoločností. K verifikačným dokumentom vypracovaných za účelom registrácie partnerov verejného sektora predložených matkou otec uviedol, že nie je akcionárom spol. E. V. R., a.s., je akcionárom spol. E. V. I., a.s., ktorá je obchodník s cennými papiermi, jej podnikanie je založené na načerpávaní zdrojov od klientov, ich následné investovanie a zhodnocovanie. Spoločnosť nepracuje s vlastnými finančnými zdrojmi, ale s cudzími zdrojmi, za svoju činnosť poberá dividendu alebo úrok, vypláca klientom ich výnosy a hradí svoje prevádzkové náklady, vrátane miezd. Mnohé spoločnosti, ktoré v ich portfóliu spravujú, aktuálne v dôsledku pandémie vykazujú výrazné ekonomické straty. Otec ako osoba v spoločnostiach spravovaných spol. E. V. I., a.s., vystupuje ako ich štatutár (zástupca materskej spoločnosti), pričom z týchto spoločností poberá odmenu, ktorú v konaní preukázal, jeho investície v jednotlivých spoločnostiach nemajú vplyv na výšku jeho príjmov. Otec uviedol, že niektoré výdavky vymenované matkou na strane 3 a 4 odvolania sú vymyslené, mesačná splátka hypotéky za rodinný dom, v ktorom býva matka s deťmi je v sume 874,38 eur, náklady za dom v A. sa (ktorý má v nájme) je v sume 2 500 eur mesačne, dovolenky, resp. splátky hypotéky hradí nielen z príjmov, ale aj z úspor z predaja rodinného domu na S. ulici, z ktorého bola obom manželom vyplatená suma vo výške 125 000 eur. Pokiaľ ide o jachtu, pred 15 rokmi investoval do podielového využívania jachty a pri pobyte na nej hradí len niektoré náklady na jej aktuálnu prevádzku. Čo sa týka služobného vozidla, ktoré má k dispozícii, súd toto zohľadnil v rámci jeho nemajetkových benefitov a zmluva o operatívnom, leasingu bola v konaní predložená. Otec namietol tvrdenia matky o jeho údajne 20 000 eur príjme mesačne, keď takýto príjem nedosahuje. Konštatoval, že matka neuviedla pravdivo výšku svojich úspor, táto disponuje prostriedkami vo výške cca 250 000 eur pozostávajúcich zo sumy 125 000 eur z predaja domu na S. ulici a sumy z predaja bytu, ktorý mala vo výlučnom vlastníctve. Na deťoch mu záleží, má záujem, aby mali zabezpečené všetky dôvodné a odôvodnené potreby pre ich zdravý vývin, ich potreby dobrovoľne platil a mieni tak robiť aj bez ohľadu na existujúce rozhodnutie súdu.

14. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

15. Matka v následnom písomnom vyjadrení (doplnení odvolania) zdôraznila, že v rámci prvostupňového konania nebol náležite zistený skutkový stav veci, a to hlavne v časti týkajúcej sa majetkových pomerov otca a zistenia a ustálenia jeho príjmu. Matka s poukazom na práva spojené s vlastníctvom akcií (právo podieľať sa na riadení spoločnosti a majetkové práva akcionára), na podobu vydaných akcií konštatovala, že otec ako akcionár akciových spoločností, ktoré vydali akcie na meno, musí byť zapísaný do zoznamu akcionárov. Akcie E. V. I., a.s., E. V., a.s. obchodník s cennými papiermi sú akcie na meno, musia byť spoločnosťou, resp. centrálnym depozitárom cenných papierov vedené a je evidentné, že súd by vedel jednoduchým dopytom zistiť skutkový stav veci. Navrhovateľ je predsedom predstavenstva E. V. I., a.s. ktorá má základné imanie 30 000 000 eur a 903886+1 akcií, táto spoločnosť je akcionárom E. V., a.s. obchodník s cennými papiermi, IČO: 31 395 554 s počtom 2000 zaknihovaných akcií na meno. Súd prvej inštancie nekriticky prevzal tvrdenia navrhovateľa o jeho príjme a nepreveril, aký počet akcií vlastní v E. V. I., a.s., IČO: 31 403 387. Rozhodnutím o nepripustení dokazovania v tomto smere priamo zabránil zisteniu majetku navrhovateľa. V rámci konania v nadväznosti na mail z 19.04.2017, oznámenia o zmene právnej formy spoločnosti, prehľadu zostatkov na účte spoločnosti z 19.04.2017, faktúry FVT18/114/5/05233, komunikácie ohľadne úhrady plota z 16.02.2021 matka poukazovala na finančné prepojenie navrhovateľa na firmu SC A. a.s., ktorou navrhovateľ fakticky disponuje. O aktivitách navrhovateľa v iných spoločnostiach svedčí Dohoda o ručení uzatvorená medzi J&T D. I. M. s navrhovateľom zo dňa 24.11.2015 a ďalšia dohoda o ručení veriteľa B. E., a.s. na sumu 75 000 000 eur podpísanou navrhovateľom so spol. J&T D. I. M. dňa 24.11.2015. Matka ďalej poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ je predsedom dozornej rady D. TM a.s. od 25.1.2019, na ďalšie prepojenia navrhovateľa na iné spoločnosti a na to, že spoločnosť D. a.s. v roku 2020 zvýšila zisk o 197% na 200 543 eur a tržby jej narástli na 27,73 mil. eur. Z osobnostného profilu navrhovateľa vypracovaného pre prezentačné účely vyplýva, že jeho spoločnosť, v ktorej vlastní 49,9996% akcií, sa úspešne etabluje na nových a rozvíjajúcich sa trhoch, financuje unikátne priemyselné projekty a aktívne

pôsobí na realitnom trhu. Bez nároku na plat je honorárnym konzulom Srí Lanky s právom na honorár za vykonané úkony. Z uvedeného vyplýva, že príjem navrhovateľa netvorí mesačná mzda vo výške 3 736,94 eur a nie je u neho možné považovať v zmysle princípu potenciality o príjme vo výške 10 000 eur mesačne, má nadštandardné príjmy a benefity zo spoločností, ktoré majetkovo ovláda, pričom tieto mu zabezpečujú životnú úroveň, na ktorú boli počas spolužitia navyknuté maloleté deti. V súčasnosti tento nadpriemerný životný štandard navrhovateľ zabezpečuje aj svojej priateľke a jej dieťaťu, ku ktorým nemá vyživovaciu povinnosť. Z pripojenej tabuľky vyplývajú oprávnené výdavky detí, ktoré nie je matka schopná zabezpečiť, deti boli na tento štandard zvyknuté a majú právo zúčastňovať sa ho aj naďalej. V súčasnosti sa nasporené finančné prostriedky matke minuli a bude nútená postupne zabezpečovať len základné potreby detí. Otec o deti nemá záujem, nevie si na nich nájsť dostatočný čas, nezaujíma ho ich zdravotný stav, vzdelanie, nie je ochotný pomôcť so starostlivosťou o ne, pričom matka sa snaží, aby styk otca s deťmi prebiehal aspoň raz do mesiaca a aby bol otec s deťmi minimálne v telefonickom kontakte. Z určeného výživného 500 eur na jedno dieťa nie je možné zabezpečiť ani základné potreby maloletých detí, pričom nie je možné ponechať na dobrovoľnosti otca, či uhradí výdavky za školu, za energie, resp. iné výdavky týkajúce sa domácnosti, keď táto skutočnosť dáva otcovi možnosť zneužívať túto pozíciu na rôzne vyjednávania.

16. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p., keď v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) a dospel k nasledovným záverom.

17. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Odvolací súd konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.) .

19. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

20. Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

21. Pokiaľ ide o odvolanie manželky proti výroku I. rozhodnutia, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené, odvolací súd sa zhoduje s obsahovým vymedzením pojmu kvalifikovaného rozvratu manželstva, ktorý musí byť zároveň v príčinnej súvislosti s nemožnosťou plniť účel manželstva, správne vymedzeným súdom prvej inštancie v ods. 26 napadnutého rozhodnutia. Vychádzajúc zo skutkového stavu vyplývajúceho z vykonaného dokazovania prisvedčuje záveru súdu prvej inštancie v tom, že manželstvo účastníkov je vážne narušené a rozvrátené v miere, že už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno ani očakávať obnovenie manželského spolunažívania. Podotýka, že tvrdenia manžela, týkajúce sa trvalosti rozvratu vzťahov medzi manželmi a dĺžky jeho trvania manželka v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nerozporevala, sama prezentovala súhlas s rozvodom manželstva (napr. pri predbežnom prejednaní veci pred súdom dňa 11.08.2020, v priebehu pojednávania dňa 23.02.2021, iný postoj v tejto otázke do rozhodnutia súdu neuviedla) a zo zisteného skutkového stavu nevyplýva akákoľvek skutočnosť, ktorá by bola v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, ku ktorým v tejto otázke dospel. Pokiaľ odvolateľka v podanom odvolaní vo vzťahu k rozvodu manželstva a jeho vplyvu na maloletých, ktoré znášajú rozvod rodičov ťažko (osobitne G.) „prehodnotila“ svoj predchádzajúci súhlas súčasne uvádzajúc, že rozvod manželstva nie je v záujme maloletých detí (s odkazom na doložené lekárske správy), odvolací súd si nedovolí spochybňovať riziko negatívnych dopadov na každé maloleté dieťa v prípade rozvodu manželstva jeho rodičov. V posudzovanom prípade

sa však jedná o prípad, kedy manželstvo účastníkov už od roku 2015 neplní žiadnu zo svojich funkcií, kedy maloleté deti vo veku aktuálne 14 rokov a 12 rokov sú na dlhoročný stav faktického nespoľuzitia rodičov ako dôsledok rozhodnutia rodičov „navyknuté“, sú vo veku, kedy sú si schopné uvedomovať rozpad partnerského vzťahu rodičov, jeho príčiny a dôsledky, kedy sa samé v priebehu výsluchu dňa 14.04.2021 vyjadrovali k rodinnej situácii a k nožnej úprave styku otca s nimi, kedy obaja maloletí boli v starostlivosti detského psychiatra aj počas prvoinštančného konania a matka v súvislosti s požiadavkou na neupravenie styku otca s deťmi predkladala do konania listinné dôkazy, ktorými odôvodňovala svoj a aj postoj detí k nožnej súdnej úprave styku otca s deťmi (z lekárskej správy z 14.11.2019 vyplýva, že maloletému G. nevaďí, že sa rodičia rozchádzajú, z lekárskej správy z 22.06.2020 bolo v prípade G. doporučené obmedzené stretávanie sa s otcom, zo správy z psychologického vyšetrenia detí z 02.09.2019 vyplýva, že maloletý D. pôsobil smutno a vyhasnuto a otca označil, ako osobu, ktorú by nasťahoval do domu pre ľudí, ktorých nemá rád). Zohľadňujúc uvedené aj v kontexte k odvolaniu doložených lekárskej správy z 18.06.2021 a 02.07.2021 z ktorých vyplýva, že maloletý G. „je smutný, otec s ním nekomunikuje a ťažko spracúva rozvod“) odvolací súd nemá dôvod zmeniť záver súdu prvej inštancie o tom, že v prípade manželstva rodičov sa jedná o prípad už dlhodobého rozpadu partnerského vzťahu, v ktorom neexistuje žiadna nádej na jeho obnovenie a v ktorom prípade nie je trvanie manželstva ani v záujme maloletých detí. Na základe uvedeného odvolací súd výrok I. rozhodnutia podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

22. Ako podstatnú okolnosť zdôrazňuje, že konanie o rozvod manželstva (ktoré je návrhovým konaním) je zo zákona spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 C.m.p.), ktoré je svojim charakterom konaním vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré je možné začať aj bez návrhu, v ktorých prípadoch nie je súd rozsahom odvolania viazaný a môže prekročiť návrh účastníka aj v odvolacom konaní. Pokiaľ je odvolaním napadnutý aj výrok o rozvode manželstva (a tento nenadobudne právoplatnosť) nie je možné, aby nastala právoplatnosť ktoréhokoľvek z výrokov upravujúcich pomery manželov k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré sú výrokmi závislými od výroku o rozvode manželstva. Uvedené odvolací súd zdôrazňuje v nadväznosti na skutočnosť, že manželka v podanom odvolaní vo vzťahu ku spojenému konaniu o úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode výslovne napadla len výroky III., IV. a V., týkajúce sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom (bežného výživného a výživného určeného na tvorbu úspor) a povinnosti matky zriadiť v určenej lehote osobitný účet v prospech maloletých. Poukazujúc na uvedené odvolací súd pri svojom rozhodovaní musel podrobiť odvolaciemu prieskumu všetky výroky týkajúce sa úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, označujúc v ďalšom texte rozhodnutia účastníkov konania (rodičov maloletých detí) výlučne ako matka a otec.

23. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

24. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

26. Ako vecne a právne správne odvolací súd posúdil výroky II. a VI. rozhodnutia, v ktorých súd prvej inštancie zveril maloletého D. G. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. I., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, oprávnenie maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok zveril obom rodičom a po žiadosti rodičov styk otca s maloletými deťmi neupravil, pri ktorých správne zohľadnil zhodu oboch rodičov v týchto otázkach (otec pôvodne požadovanú úpravu styku s

deťmi modifikoval v priebehu pojednávania dňa 13.05.2021) a v priebehu odvolacieho konania rodičia nedeklarovali k týmto otázkam ich rodičovských práv a povinností prípadný iný postoj. Odvolací súd má s poukazom na uvedené za to, že oboma rodičmi akceptovaná úprava v tejto oblasti rodičovských práv a povinností je súčasne v záujme maloletých detí.

27. Následne odvolací súd pristúpil k prieskumu výrokov III., IV., V. a VII. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorých právnym základom je ust. § 24 ods.1 Zákona o rodine podľa ktorého súd v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo súčasne (o.i.) určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Podotýka, že v otázke určenia výživného nedospeli rodičia v priebehu konania k zhode (otec v návrhu a v priebehu konania žiadal určiť výšku výživného na sumu po 500 eur mesačne, súčasne deklarujúc dobrovoľné plnenie nákladov súvisiacich so školským a bývaním, matka požadovala určiť výživné v sume 3 700 eur a 3 500 eur so zvážením súdu, aby jeho časť slúžila ako úspory pre maloletých).

28. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

31. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

32. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

33. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods.1 C.s.p.), ktorá musí vychádzať zo všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa, tieto musia vychádzať zo základných potrieb (bývanie, stravovanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace o školskou dochádzkou a pod.), a pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť aj tiež náklady na voľnočasové aktivity. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa, môže súd pristúpiť k určeniu miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov, pri zohľadnení ich zárobkových schopností, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, plnenia vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami.

35. Odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia súdu vyplývajúce z vykonaného dokazovania, ktoré sú podrobne uvedené v ods. 5 až 20 napadnutého rozhodnutia (na ktoré odkazuje) a zhoduje sa s ním aj v otázke posúdenia rozsahu a špecifikácie nákladov na maloleté deti, ktoré súd prvej inštancie dôsledne uviedol v ods. 43.2 a v ods. 44 rozhodnutia, zohľadňujúc dobrovoľné plnenia otca na školné detí, ich bývanie a stomatologickú starostlivosť (rovnako na ne odkazuje). Súd prvej inštancie správne ustálil rozsah nákladov, ktoré je potrebné vynakladať na odôvodnené a pre výchovu a zdravý vývoj detí prospešné (vrátane ich výchovy k hodnote peňazí a finančnej gramotnosti) potreby oboch maloletých detí v nadväznosti na ich vek, zistený zdravotný stav, školskú dochádzku, záujmy, so súčasným zohľadnením nákladov na voľnočasové aktivity, v nadväznosti na ktoré špecifikoval rozsah odôvodnených potrieb na sumu 562,66 eur u maloletého D. G. a na sumu 548,66 na maloletého D.. Je treba uviesť, že špecifikované náklady sú aj bez zohľadnenia dobrovoľných plnení otca na školné oboch synov, ich stomatologickú starostlivosť a na bývanie detí vo vyššej výške, než ako obvykle určujú súdy pre deti v porovnateľnom veku, avšak pri priemernej životnej úrovni rodičov. Pokiaľ matka v podanom odvolaní uvádza vo vzťahu k nákladom detí všeobecne formulované námietky, týkajúce sa výšky týchto nákladov, ktoré „vyčíslila nie podľa toho, že by ich uhrádzala, ale podľa toho, akú životnú úroveň mali obaja maloletí počas obdobia, kedy žili v spoločnej domácnosti s otcom“, tieto nemajú vo vzťahu k špecifikácii a vyčísleniu oprávnených nákladov detí súdom prvej inštancie žiaden skutkový a ani právny základ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na charakter výživného a na to, že matkou uvádzané a súdom prvej inštancie neuznané a následne čiastočne korigované náklady detí (napr. u každého z detí 800 eur mesačne na voľnočasové aktivity, 350 eur mesačne na masáže, 100 eur mesačne na vreckové, 900 eur mesačne na stravu, vrátane reštaurácií, náklad na doučovanie detí, 500 eur mesačne na oblečenie a obuv detí a pod.) sú nákladmi, ktoré matka čiastočne ani neprekázala, tieto sú zároveň nákladmi nadštandardnými a v rozpore so záujmami maloletých detí tým, že by mohlo dôjsť aj k porušeniu práva povinného rodiča vychovávať svoje deti k finančnej gramotnosti (nález ÚS ČR sp.zn. IV. ÚS 650/2015 z 16.12.2015).

36. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o výške výživného (rozčleneného na tzv. bežné výživné a výživné určené na tvorbu úspor) následne oprel o skutočnosť, že matka nevyužíva svoje schopnosti a možnosti (je vysokoškolsky vzdelaná, z podnikania má príjem 269 eur mesačne) a na strane otca, pri neakceptovaní ním dosahovaného príjmu u zamestnávateľa vo výške 3 736,94 eur, zvolil postup zistenia fiktívneho (prezumpovaného) príjmu ustáleného na sumu 10 000 eur mesačne a výživné na obe deti určil s odvolaním sa na zaužívanú súdnu prax, že výživné na jedno dieťa tvorí najviac 20 % sumy z čistého príjmu povinného rodiča deleno počet výživou odkázaných detí (v tomto prípade v celkovej sume 2 000 eur), ktoré následne rozčlenil pri každom dieťati na sumu bežného výživného (500 eur) a výživného určeného na tvorbu úspor (500 eur).

37. V posudzovanej veci je treba sa zhodnúť s názorom súdu prvej inštancie v tom, že z vykonaného dokazovania, z ktorého vyplývajú nadštandardné výdavky otca (hradiaceho hypotéku a náklady za rodinný dom, v ktorom aktuálne býva matka s deťmi pred začatím konania v sume 3 067,64 eur a po začatí tohto konania v sume 875 eur a 400 eur, nájom vo výške 2 500 eur mesačne za nehnuteľnosť, v ktorej aktuálne býva otec, výživné na maloleté deti vo výške 1 000 eur mesačne, školné a stomatologickú starostlivosť pre obe deti vo výške cca 440 eur mesačne, náklady na nehnuteľnosť na N. ceste v R. vo výške 235,14 eur mesačne, 60 eur mesačne náklady na hausbot, využívanie benefitu od zamestnávateľa - užívanie osobného motorového vozidla Mercedes Benz S s operatívnym leasingom 1 742,91 eur mesačne a spôsob trávenia voľného času otcom, t.j. uhrádzanie nákladov matky s deťmi na dovolenky v minulosti, prenajímanie jachty v Chorvátsku) vyplýva jednoznačný záver, že otcom deklarované príjmy nezodpovedajú výdavkom a ani životnej úrovni otca. Poukazujúc na to, že schopnosti rodiča, predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a prejavujú sa v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu, súd prvej inštancie pri rozhodovaní v súvislosti s posudzovaním životnej úrovne otca, správne následne ustálil jeho prezumpovaný príjem na sumu 10 000 eur mesačne (skúmajúc pritom faktické príjmy a výdavky otca). Odvolací súd akceptuje uvedený postup, ktorý jednak vychádza z analogického použitia záverov rozsudkov NS SR z 20.02.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018, sp. zn. 5Cdo/14/2021 zo dňa 31.03.2021) a v prejednávanej veci zodpovedá aj princípu spravodlivého a zrozumiteľného vyváženého práv a povinností jednotlivých účastníkov konania, ako aj najlepšieho záujmu maloletých detí. Pokiaľ matka v podanom odvolaní poukazuje na nesprávny skutkový záver súdu prvej inštancie v tom, že prezumpovaný mesačný príjem otca mal byť ustálený na sumu minimálne 20 000 eur mesačne, jej tvrdenia nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Je treba zdôrazniť, že

odvolacie námietky matky smerujú viacmenej k otázkam súvisiacim s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov (masy BSM), pričom v danej veci, ktorej predmetom je aj úprava pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoze, bolo dokazovanie vykonané v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie súdu v týchto otázkach (vrátane určenia výživného). Preto pokiaľ súd prvej inštancie v danej veci neakceptoval návrhy matky na doplnenie dokazovania a svoje myšlienkové úvahy v tomto smere odôvodnil v ods. 51 rozhodnutia, odvolací súd jeho postup v plnej miere rešpektuje a je s ním v zhode, že pri zistenom skutkovom stave, pri ktorom bola dostatočne objektívne preukázaná životná úroveň oboch rodičov, bolo matkou navrhnuté dokazovanie nadbytočné a v rozpore so zásadou čo najrýchlejšieho prejednania veci, bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania.

38. Aj keď sa odvolací súd zhoduje s výškou výživného, určenou súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí musí súčasne konštatovať, že pri úvahe o určení výživného s odvolaním sa na zaužívanú súdnu prax, že výživné na jedno dieťa tvorí najviac 20 % sumy z čistého príjmu povinného rodiča deleno počet výživou odkázaných detí (v tomto prípade v celkovej sume 2 000 eur), ktoré následne rozčlenil pri každom dieťati na sumu bežného výživného (500 eur) a výživného určeného na tvorbu úspor (500 eur), súd prvej inštancie nesprávne interpretoval správne použitý právny predpis. Poukazujúc na uvedené odvolací súd zároveň neprihliadal ani na odvolaciu argumentáciu matky, ktorá s odkazom na v odvolaní označené rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, Krajského súdu v Trenčíne, jedného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Bratislave poukazovala na ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti spolu, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 % až 30 % z jeho čistého príjmu. V nadväznosti na princíp právnej istoty (§ 2 C.m.p., čl. 2 C.s.p.), podľa ktorého môže každý legitímne očakávať, že jeho spor (vec) bude rozhodnutá v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít odvolací súd zdôrazňuje, že za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít treba považovať predovšetkým: a/ rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983) pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou, b/ rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikatórne prekonané), c/ rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nepochybnili (prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali), d/ rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít (Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie), v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor. Matkou označené rozhodnutia nemožno zdefinovať ako rozhodnutia spadajúce pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, na ktoré by mal odvolací súd v nadväznosti na čl.2 C.s.p. prihliadať, resp. odôvodniť odklon od týchto záverov. V tejto súvislosti však považuje odvolací súd za potrebné konštatovať, že v rozhodovacej praxi Krajského súdu v Bratislave, pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom odkázaným na nich výživou, je v súlade so zákonnou úpravou prihliadané na konkrétne skutkové a právne osobitosti každého prejednávaneho prípadu, pri posudzovaní ktorých nie je rozhodujúcou zásada na ktorú poukazuje súd prvej inštancie a aj matka, že „výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti spolu, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 %, resp. 20 % až 30 % z jeho čistého príjmu“. Určenie výšky výživného musí byť totiž vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu (Najvyšší súd SR, sp. zn. 4Cdo 148/2019).

39. Vychádzajúc zo zákonných kritérií, ktoré je súd povinný zohľadňovať pri určovaní výšky výživného odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie tzv. bežné výživné (majúce spotrebný charakter) určené vo výške po 500 eur mesačne na každé dieťa zodpovedá jednak potrebám oboch maloletých detí, ako aj majetkovým a finančným pomerom otca a výške jeho životnej úrovne, na ktorej majú právo sa obaja maloletí podieľať. Podotýka, že určená výška bežného výživného predstavuje príspevok otca na uspokojovanie širšie poňatých potrieb detí, pričom otec nad rámec sumy doposiaľ poskytovaného

výživného (po 500 eur na každé z detí) doposiaľ dobrovoľne uhrádzal ďalšie náklady na školné cca po 180 eur mesačne na každé dieťa, stomatologickú starostlivosť cca vo výške 80 eur a 60 eur mesačne a náklady na bývanie v rodinnom dome patriacom do BSM, v ktorom matka a deti bývajú vo výške cca 400 eur mesačne a v konaní opakovane prezentoval aj do budúcnosti tieto náklady detí nad rámec určeného výživného ďalej dobrovoľne uhrádzať. Určenou výškou výživného a dobrovoľnými plneniami otca je navodený stav, kedy otec takmer v plnej miere uhrádza v tomto konaní zistené a špecifikované širšie poňaté náklady detí, čím je deťom zaistené právo podieľať sa na životnej úrovni otca aj v čase, kedy sú v osobnej starostlivosti matky a tieto majú možnosť podieľať sa na životnej úrovni otca aj počas času, kedy bude realizovaný ich styk s otcom. Pre úplnosť je treba konštatovať aj správnosť úvahy súdu prvej inštancie v tom, že v prípade oboch detí, vzhľadom na ich vek a zdravotný stav, sa nejedná o prípady vyžadujúce si nepretržitú osobnú starostlivosť matky a táto je povinná sa mimo osobnej starostlivosti aj finančne podieľať na uspokojovaní potrieb maloletých detí v rozsahu zodpovedajúcom jej finančným pomerom, možnostiam a schopnostiam. V prípade matky nie je možné nedodať, že táto má síce dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie, avšak jej zistený príjem, ktorý dosahuje (269 eur mesačne) nie je možné považovať za príjem zodpovedajúci jej schopnostiam a možnostiam a ani v konaní prezentovanému životnému štandardu matky.

40. S odkazom na v konaní zistenú výšku životnej úrovne otca je odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie i v tom, že v posudzovanom prípade je podľa ust. § 63 ods.3 Zákona o rodine namieste otcovi uložiť povinnosť platiť aj výživné určené na tvorbu úspor oboch detí. Má za to, že výška výživného určená na tvorbu úspor pre maloleté deti (po 500 eur mesačne) je plnením, ktoré je v záujme maloletých detí, ktoré budú mať v budúcnosti k dispozícii určitý finančný obnos, čím sa im môže zjednodušiť finančné zabezpečenie ich potrieb do budúcnosti a zároveň sa jedná o plnenie vo výške, ktorá by nemala naučiť maloleté deti viesť trvalo k bezpracnému životu a súčasne rešpektujúce právo otca vychovávať deti ku finančnej gramotnosti. V nadväznosti na rozhodnutie v tejto časti za vecne a právne správny považuje aj výrok V. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie podľa § 63 ods.3 Zákona o rodine uložil matke povinnosť v určenej lehote zriadiť osobitný účet v prospech oboch maloletých detí v peňažnom ústave a otcovi oznámiť názov tohto peňažného ústavu a čísla účtov, kam bude otec povinný posilať výživné určené na tvorbu úspor. Pre úplnosť dodáva, že nakladanie s prostriedkami úspor výživného podlieha schváleniu súdom v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých.

41. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., IV., V. a VI. a závislého výroku VIII. o trovách prvoinštančného konania podľa § 387 ods.1 C.s.p. potvrdil.

42. Pokiaľ ide o výrok VII. napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť každoročne zaplatiť ročný školský poplatok pre maloletého D. G. a maloletého D. v škole, ktorú budú aktuálne v čase platby navštevovať, a to v sume a v lehote oznámenej mu matkou je treba uviesť, že návrh v tomto smere nepodal v priebehu konania ani jeden z účastníkov konania, prijatý výrok súdu nezodpovedá právnej úprave (ukladá povinnosť plniť otcovi do budúcnosti s predpokladom nezmenených pomerov otca) a naviac sa jedná o nevykonateľný výrok, v ktorom súd dostatočne určitým spôsobom nezadefinoval uloženú povinnosť otca na plnenie. Na základe uvedeného odvolací súd tento výrok s analogickým použitím § 389 ods.1 písm. d/ C.s.p. zrušil, keďže dôvody na vydanie takéhoto rozhodnutia neexistovali. Podotýka, že pokiaľ by otec prestal nad rámec určeného výživného dobrovoľne prispievať na školné detí (tak ako to prezentoval v priebehu konania v súvislosti s výdavkami detí na školné, stomatologickú starostlivosť a bývanie detí), jedná sa o podstatnú zmenu pomerov, ktoré súdy zohľadňovali pri určovaní výživného v tomto konaní.

43. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52, § 58 C.m.p. v spojení s § 396 ods.1 C.s.p.

44. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).